

Piispainkokouksen pöytäkirja 1/2026

Aika: 17.3.2026 klo 9:00

Paikka: Arkkipiispan residenssi, Liisankatu 29, Helsinki

Läsnä: Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa **Elia** (puheenjohtaja), Kuopion ja Karjalan metropoliitta **Arseni**, Haminan piispa **Sergei**

Sihteeri: Rovasti **Mikael Sundkvist**

Kokouksen avaaminen

1

Puheenjohtaja aloitti kokouksen klo 9:02.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2

Päätösesitys: Arkkipiispa Elia on piispainkokouksen päätösvaltaisuuden saavuttamiseksi kutsunut OrtL 2006/985 27 §:n nojalla Oulun metropoliitan tehtäviä hoitava Haminan piispa Sergein osallistumaan kokoukseen, jotta sen päätösvaltaisuus voidaan saavuttaa.

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

Esityslistan hyväksyminen

3

Päätösesitys: Piispainkokous hyväksyy esityslistan.

Päätös: Esityksen mukaan seuraavilla lisäyksillä: Päätösasiana: Pyhä Andreas Kreetalaisen kanonin korjauksia; tiedoksi tulevana asiana: Arkkipiispa emeritus Leon asema.

4

Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastus

Päätösesitys: Edellisen kokouksen (21.10.2025, 6/2025) pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään.

Päätös: Esityksen mukaan.

5

Salassa pidettävä. JulkL 24 § 1 momentti kohdat 25 ja 32.

Arkkipiispa Elian esitys

6

Ortodoksisen seminaarin aseman uudelleenarviointi (Liite 1)

Tausta: Piispainkokous käsitteli 21.10. 2025 olleessa kokouksessa Joensuussa toimivan Ortodoksisen seminaarin kanonista asemaa. Piispainkokous päätti, että seminaari toimii jatkossa Kuopion ja Karjalan hiippakunnan kanonisessa alaisuudessa.

Kokouksen jälkeen arkkipiispa on saanut Konstantinopolin Pyhäältä Synodilta vastauksen 12.9.2025 lähetettyyn tiedusteluun patriarkaatin näkemyksestä seminaarin kanonisesta asemasta. Pyhän Synodin 12.11.2025 päivätyssä kirjeessä todetaan, että patriarkaatin linjana on, että kirkollisissa laitoksissa – kuten Bostonin Pyhän Ristin seminaarissa – muistellaan liturgisesti kirkon johtavaa piispaa. Pyhä Synodi toteaa, että Suomen ortodoksisen kirkon osalta tämä tarkoittaa, että Ortodoksisen seminaarin liturgioissa muistellaan arkkipiispaa.

Lisäksi kirkollishallitukselle on tehty tiedustelu koskien piispainkokouksen 21.10.2025 seminaarin asemasta tekemän päätöksen kanonisista ja laillisista perusteista. Tiedustelun ovat allekirjoittaneet Ortodoksisten pappien liitto, Ortodoksisten kanttorien liitto, Pistis, Ortodoksisen seminaarin opettajat pastori Mikko Sidoroff ja diakoni Petri Nykänen sekä Itä-Suomen yliopiston teologian osaston työntekijät professori Pekka Metso ja apulaisprofessori Maria Takala-Roszczenko. Tiedustelussa otettiin kantaa piispainkokouksen päätökseen ja esitettiin, että Ortodoksinen seminaari kuuluu arkkipiispan alaisuuteen.

2

Tiedustelun mukaan tämä perustuu yhtäältä kirkkojärjestykseen, jossa arkkipiispan johtaman piispainkokouksen vastuulla on valvoa Ortodoksisen seminaarin toimintaa. Toisaalta kirkkolaisissa määritellään arkkipiispan yleinen kokonaiskirkon johtamisvastuu, jonka perusteella Ortodoksinen seminaari koko kirkon koulutuslaitoksena kuuluisi arkkipiispan johtamisvastuun piiriin.

Perustelut: Konstantinopolin Pyhästä Synodilta saatu kirje velvoittaa uudelleenarvioimaan seminaarin asemaa ja piispainkokouksen 21.10.2025 tekemää päätöstä. On perusteltua, että Suomen ortodoksinen kirkko noudattaa Ortodoksisen seminaarin liturgisessa käytännössä ja sen heijastamassa kanonisessa järjestyksessä samoja periaatteita kuin patriarkaatin yhteydessä toimiva Bostonin Pyhän Ristin seminaari. Suomen ortodoksisen kirkon kohdalla tämä tarkoittaa, että Ortodoksinen seminaari toimii kanonisesti Helsingin ja koko Suomen arkkipiispan alaisuudessa. Liturginen muistelu ei ole pelkkä seremoniallinen muodollisuus vaan kanonisen järjestyksen konkreettinen ilmaus: se sekä ilmentää että vahvistaa olemassa olevaa kirkollista alaisuussuhdetta. Vastaavasti muistelusta pidättäytyminen tai sen muuttaminen merkitsee kanonisen yhteyden katkaisemista tai siirtämistä.

Kirkkojärjestyksen mukaan piispainkokous valvoo Ortodoksisen seminaarin toimintaa, jota ohjaa johtokunta. Kirkkojärjestyksen mukaan kirkollishallitus valitsee johtokunnan, jonka jäseninä ovat yksi hiippakunnan piispoista, Joensuun yliopiston edustaja, opiskelijoiden edustaja ja kaksi muuta asiantuntijaa. Johtokunta on lakkautettu vuonna 2014. Tilanteen saattaminen kirkkojärjestyksen mukaiseen järjestykseen edellyttää johtokunnan perustamista uudelleen. Johtokunnan toiminta on ensiarvoisen tärkeää Ortodoksisen seminaarin johtamisen, työntekijöiden tukemisen ja seminaarin toimintaedellytysten takaamiseksi. Piispainkokouksen puheenjohtajavastuun ja liturgisen muistelun käytännön sekä sen pohjalla olevan kanonisen periaatteen mukaisesti on luonnollista, että kirkkojärjestyksessä mainittu johtokunnan piispajäsen on arkkipiispa.

Päätösesitys: Piispainkokous yhtyy Pyhän Synodin kirjeessä esitettyyn näkemykseen ja päättää, että Ortodoksinen seminaari toimii arkkipiispan alaisuudessa ja että seminaarin liturgioissa muistellaan ainoastaan arkkipiispaa.

Lisäksi piispainkokous esittää, että kirkollishallitus ryhtyy toimenpiteisiin perustaakseen uudelleen Ortodoksisen seminaarin johtokunnan, jonka piispajäsenenä toimii arkkipiispa.

Päätös: Esityksen mukaan sillä tarkennuksella, että paikallista hiippakuntapiispaa muistellaan arkkipiispan jälkeen suuren saaton yhteydessä, muttei ei muulloin jumalanpalveluksissa.

Metropoliitta Arseni jätti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

En voi yhtyä 17. maaliskuuta pidetyn piispainkokouksen asiassa kuusi tehtyyn päätökseen koskien piispan muistelua Joensuun ortodoksisen seminaarin kirkossa. Kirkolla on territoriaalinen periaate, jonka mukaan pyhäköissä sekä pyhäkköjen ulkopuolisissa jumalanpalveluksissa muistellaan sen hiippakunnan piispaa, jonka alueella toimitaan. Seminaari oli arkkipiispan alaisuudessa aiemmin ainoastaan sen vuoksi, että arkkipiispa johti silloista Karjalan hiippakuntaa. Kirkkojärjestyksen mukaan, jota Tomoksen päätöksellä tulee noudattaa, piispainkokous (eikä suinkaan arkkipiispa) valvoo, että seminaarin toiminta on kirkon perinteen mukaista (KJ 135 §). Seminaarin muuttaminen arkkipiispan ja siis toisen hiippakunnan alaisuuteen luo ongelman seminaarissa työskentelevän papin asemaan, sillä papiston tulee muistella oman hiippakuntansa piispa liturgiassa.

Arkkipiispan kansliasta Helsingistä asiaa koskevaa 12. syyskuuta 2025 Konstantinopoliin lähetettyä kirjettä ei esitetty piispainkokoukselle, minkä johdosta sen voi arvella olleen sisällöltään johdatteleva ja jolla saatiin haluttu vastaus. Kirjeen lähettäminen patriarkaattiin myös osoittaa tavoitteita kaventaa kirkkomme autonomiaa välittämällä Konstantinopoliin kysymyksiä, joita aikaisemmin on kyetty ja jotka kuuluisi ratkaista paikallisesti.

Bostonin Pyhän Ristin seminaarin asema ei ole analoginen oman kirkkomme seminaariin nähden, koska Bostonissa ei ollut hiippakuntaa kun seminaari siirrettiin sinne, vaan se kuului Amerikan arkkipiispan alaisuuteen. Myös Bostonin seminaarin perustamishistoria ja rahoitus pohja poikkeaa Joensuun seminaarista, eikä se siksi ole vertailukelpoinen oman seminaarimme kanssa.

Kokouksessa esitettiin, että seminaarin voisi rinnastaa stavropigiaaliseen luostariin. Vertaus ontuu, koska stavropigiaaliset luostarit eri patriarkaateissa ovat patriarkan alaisia, joten myös seminaarin tulisi vertauksen perusteella olla autonomian myöntäneen patriarkaatin alainen.

Piispa Sergein esitys

7

Kirkon edustajien nimittäminen oppikeskusteluun Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kanssa

Tausta: Suomen ortodoksisen kirkon ja Suomen evankelisluterilaisen kirkon välinen oppikeskustelu jatkuu 16.-17.4.2026 Lappeenrannassa. Piispainkokous päätti kokouksessaan 2/2022 (24.8.2022, asia 24) nimittää kirkon edustajat valtuuskuntaan kolmeksi vuodeksi. Näin ollen on tarve tehdä uusi päätös valtuuskunnan jäsenistä. Oulun metropoliitan tehtäviä hoitava Haminan piispa Sergei on arkkipiispa Elialta toimeeksi saaneena tehnyt ehdotuksen valtuuskunnan jäseneksi.

Päätösesitys: Piispainkokous nimittää kirkkomme edustajiksi teologisiin neuvotteluihin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kanssa vuosiksi 2026-2028 TT Andreas Bergmanin, TM Soili Penttosen, rovasti TT Mikael Sundkvistin sekä rovasti yliopisto-opettaja Teemu Toivosen. Delegationin puheenjohtajana toimii piispa Sergei. Esitetyt henkilöt ovat antaneet suostumuksensa kyseiseen tehtävään.

Päätös: Esityksen mukaan.

Arkkipiispa Elian esitys

8

Pastori Joosef Volan anomus toisen avioliiton solmimisesta (Liite 2)

Osittain salassa pidettävä. Tietosuojalaki (1050/2018) 4 § 1 momentti kohta 1 ja JulkL 24 § 1 momentti kohta 32.

Tausta: - - -

Patriarkka Bartolomeos on 3.10.2019 päivitettyssä kirjeessään Suomen arkkipiispa Leolle ilmoittanut Ekumeenisen patriarkaatin Pyhän Synodin päätöksestä sallia, erikseen ja tapauskohtaisesti, leski -tai moitteettomasti eronneille papiston jäsenille luvan solmia toinen avioliitto. Piispainkokous on kokouksessaan 1/2022 (15.3.2022) päättänyt, että kysymykset papiston jäsenen mahdollisuudesta solmia toinen avioliitto käsitellään kulloisenkin hiippakuntapiispan esityksestä Suomen ortodoksisen kirkon omassa piispainkokouksessa.

Pastori Vola on hiippakuntapiispalleen, arkkipiispa Elialle 10.12.2025 osoitettussa kirjessä tiedustellut, missä aikataulussa piispainkokous aikoo tehdä asiasta päätös.

Päätösesitys: Piispainkokous myöntää pastori Joosef Volalle luvan toisen avioliiton solmimiseen.

Päätös: Esityksen mukaan.

Arkkipiispa Elian esitys

9

Kirkolliskokousedustaja Anja Lindströmin kirkolliskokousaloite koskien kirkon jäsenyyden periaatteita (Liitteet 3-5)

Tausta: Anja Lindströmin kirkolliskokousaloite vuonna 2015 ei tullut hyväksytyksi kirkolliskokouksessa, joka ohjasi asian piispainkokouksen harkintaan. Syystä tai toisesta asiaa ei ole viety piispainkokoukseen. Lindström on kirkon lakimiehelle, Jouni Heinolle 1.10.2025 päivitettyssä sähköpostiviestissään kysellyt asian perään ja Heino on toimittanut tiedustelun eteenpäin piispainkokoukselle.

Aloitteessa Lindström pyytää, että kysymys kirkon kanonisen jäsenyyden ja kirkon institutionaalisen jäsenyyden välisen suhteen selkeytettäisiin. Piispainkokouksen sihteeri on arkkipiispan toimeksi saaneena laatinut muistion piispainkokouksen käsitellyn pohjaksi.

Päätösesitys: Piispat kirjoittavat yhteisen eri kielillä julkaistavan esitteen, jossa he selittävät kirkon jäsenyyden periaatteet Suomessa.

Piispainkokous toteaa, että paikalliskirkkomme joutuu elämään tilanteessa, jossa kirkon liturgiseen elämään osallistuvat sekä seurakunnissamme jäseninä kirjoilla olevat ortodoksit että muualta Suomeen muuttaneet ortodoksit, jotka eivät ole kirjautuneet jäseniksi. Lähtökohtana on kuitenkin, että Suomessa asuvat ortodoksit ovat kirjoilla seurakuntiemme jäseninä, mihin kuuluu velvollisuus osallistua toiminnan rahoittamiseen maksamalla kirkollisveroa.

Päätös: Esityksen mukaan.

Arkkipiispa Elian esitys

10

Laskutus pyhistä toimituksista (Liite 6)

Tausta

Rovasti Ioannis Lampropoulos on Helsingin ortodoksisen hiippakunnan kirkkoherrojen kokouksessa saanut tehtäväkseen valmistella suosituksen pyhien toimitusten laskutuksesta tapauksissa, joissa kyse on henkilöstä, joka ei ole seurakunnan jäsen.

Hänen esityksensä kuuluu seuraavasti:

”Esitetään, että eri toimituksista peritään 750 € + muut mahdolliset kulut. Hintataso vastaa periaatteessa seurakuntaan kuuluvan henkilön noin puolentoista vuoden kirkollisveron määrää.

Hinnasto koskee hautajaisia, kasteita ja avioliiton vihkimisiä henkilöille, jotka ovat jonkin ulkomaisen ortodoksisen seurakunnan jäseniä ja jotka erityisestä syystä järjestävät kasteen tai avioliiton vihkimisen Suomessa. Näissä tapauksissa edellytetään esitettäväksi todistus kuulumisesta kyseiseen ortodoksiseen seurakuntaan.

Jos henkilö asuu pysyvästi Suomessa, kastetta, avioliiton vihkimistä tai muuta kirkollista toimitusta ei toimiteta, ellei henkilö ole liittynyt Suomen ortodoksisen kirkon jäseneksi.

Hautaustoimitusten osalta seurakunta huomioi tilanteet, joissa vainaja on todennettavasti vähävarainen. Näissä poikkeustapauksissa seurakunta voi joustaa kustannuksissa pastoraalisista syistä.

Perustelut

Suomen ortodoksisen kirkon piispainkokous päätti 21.4.2021 (§ 21), että toimituksista perittävät kulut voivat olla seuraavat:

- kaste: 255 €
- avioliiton vihkiminen: 255 €
- hautajaiset: 340 €
- kodinpyhitys: 170 €
- sairaanvoitelu: 170 €
- muistopalvelus: 170 €

Vuoden 2021 päätetyt maksut eivät enää vastaa nykyistä kustannustasoa. Lisäksi niiden ortodoksien määrä, jotka eivät kuulu Suomessa ortodoksisiin seurakuntiin, on kasvanut merkittävästi, ja tämä lisää seurakuntien työmäärää ilman vastaavaa taloudellista kattavuutta.

Toimitusmaksujen periminen muista jumalanpalveluksista kuin hautaustoimituksista ei ole tarkoituksenmukaista, sillä kirkollisten sakramenttien toimittamisen edellytyksenä tulee olla seurakunnan jäsenyys. Kirkon opetuksen ja käytännön mukaan kirkolliset toimitukset, kuten

kaste ja avioliiton sakramentti, kuuluvat ensisijaisesti oman seurakunnan jäsenille. Muista kirkollisista toimituksista seurakunnan papit voivat käyttää pastoraalista harkintaa.

Suomen ortodoksisen kirkon jäsenet maksavat keskimäärin 546 € kirkollisveroa vuodessa (vuoden 2024 vahvistettu verotieto). Kirkollisveron määrä vaihtelee seurakunnittain riippuen kirkollisveroprosentista ja alueellisesta tulotasosta.”

Päätösesitys: Piispainkokous päättää suositella seurakunnille, että pyhistä toimituksista, jotka koskevat henkilöitä, jotka eivät ole seurakunnan jäseniä, laskutetaan rovasti Lampropouloksen esityksen mukaisesti.

Päätös: Esityksen mukaan.

Arkkipiispa Elian esitys

11

Akatistoshymni Kristus Kaikkivaltiaalle Evakko-Kristus ikonin kunniaksi (Liitteet 7-8)

Tausta: Piispainkokous 6/2025 (21.10.2025, asia 74) päätti lähettää pastori Marko Mäkisen laatiman akatistosveisun Evakko-Kristus Kaikkivaltiaalle liturgiselle toimikunnalleen arviointia varten. Liturgisen toimikunnan puheenjohtaja, pastori Joosef Vola, on piispainkokoukselle 28.11.2025 lähettänyt toimikunnan akatistoken puoltamista esittävän lausunnon.

Päätösesitys: Piispainkokous hyväksyy muokatun version pastori Marko Mäkisen laatimasta akatistoshymnistä Kristus Kaikkivaltiaalle Evakko-Kristus ikonin kunniaksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

Metropoliitta Arsenin esitys

12

Evakko-ikonin veisujen käännökset karjalaksi (Liitteet 9-11)

Tausta

Suomen ortodoksisen kirkon piispainkokous on päättänyt kokouksessaan 3/2025, että kirkko viettää Kristuksen ns. evakkoikonin muistoa vuosittain 20. huhtikuuta. Jatkosodan aikana ortodoksinen kirkko painatti kartonkisia ikoneja Kuopion Pyhän Nikolaoksen kirkossa sijaitsevasta ikonista, jonka evankeliumiteksti muutettiin suomenkieliseksi, ja jakoi niitä evakkoon joutuneille karjalaisille ortodokseille.

Piispainkokous on myös kokouksessaan 2/2025 hyväksynyt sekä troparin että kontakin juhlan kunniaksi. Niko Saatsi on nyt Suistamon Perinneseuran aloitteesta kääntänyt nämä veisut karjalan kielelle.

Saatsi kirjoittaa saatekirjeessään piispainkokoukselle: ”Veisujen kirkollisen termistön käännöksissä olen hyödyntänyt jo olemassa olevaa karjalankielistä jumalanpalveluskirjallisuutta, erityisesti *Jumalalline liturgiä* (Kuopio 2018) -teosta sekä karjalankielistä Uutta testamenttia *Uuzi sana* (Helsinki 2003). Käännökset olen tehnyt varsinaiskarjalan nykyisiä kirjakielen normeja noudattaen ja käytännössä sanasta sanaan suomenkielistä alkuperäistekstiä seuraten.”

Kunnallisneuvos Paavo Harakka sekä eteläkarjalan opettaja ja asiantuntija Elena Rapa ovat pyynnöstä antaneet käännöksistä lausunnot.

Päätösesitys: Piispainkokous hyväksyy Niko Saatsin karjalankieliset käännökset Evakko-ikonin troparista ja kontakista sillä tarkennuksella, että ”evakkomatalla” muutetaan muotoon ”evakkomatalla”.

Päätös: Esityksen mukaan.

Arkkipiispa Elian esitys

13

Uudet käännökset ONL:n ruotsinkieliseen rukouskirjaan (Liitteet 12-13)

Tausta: Ortodoksisten Nuorten Liitto suunnittelee julkaisevansa ruotsinnoksen vihkostaan ”Minun rukouskirjani”. Suurin osa rukouksista on jo piispainkokouksen hyväksymiä, mutta muutaman rovasti Mikael Sundkvist on yhdessä Carola Envallin kanssa kääntänyt kirkkoslaavin sekä suomen kielestä.

Piispainkokouksen asettama liturginen toimikunta on arkkipiispa Elian pyynnöstä antanut käännöksiä puoltavan lausunnon.

Päätösesitys: Piispainkokous hyväksyy uudet käännökset.

Päätös: Esityksen mukaan.

Metropoliitta Arsenin esitys

14

Käännös Kaikkien parantajien juhlan teksteistä (Liitteet 14-15)

Tausta: Munkki diakoni Jaakob on kirjoittanut venäjänkieliset tekstit Kaikkien parantajien juhlaan ja myös kääntänyt ne suomeksi.

Päätösesitys: Piispainkokous päättää, että munkki diakoni Jaakob voi toimittaa kyseisen juhlan kaikki tekstit liturgiselle toimikunnalle, jonka tehtävänä on myös verrata niitä Konstantinopolin patriarkaatin kyseiselle juhalle laadittuihin jumalanpalvelusteksteihin.

Päätös: Esityksen mukaan.

Piispa Sergein esitys

15

Pastori Johannes Pulkkanen pätevyys papin toimeen (Liitteet 16-22)

Asian 93 liitteet 16-17, 19, 21 ovat osittain salassa pidettävä, Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (1999/621), 24 § 1 momentti 32 kohta.

Tausta: Pastori TT Johannes Pulkkanen on vihitty papiksi Tampereella 24.3.2024 ja on kohta kaksi vuotta toiminut Kokkolan matkapappina. Hänellä on laaja kokemus ortodoksisena opettajana Ruotsissa. Hänen väitöskirjansa käsitteli ortodoksisista teologiaa.

Päätösesitys: Esitän, että piispainkokous tutkii ja käsittelee pastori Johannes Pulkkanen asian ja tekee asiassa päätöksen.

Päätös: Piispainkokous totesi päättäneensä kokouksessaan 3/2024, että kirkon papin toimeen hakevien, joilla on muu kuin Itä-Suomen yliopistossa teologian suuntautumisvaihtoehdossa suoritettu ortodoksisen teologian maisterin tutkinto, tulee täydentää opintojaan kelpoisuusopintoina Itä-Suomen yliopistossa laaditun henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti. Piispainkokous kehottaa pastori Pulkkastaa toimimaan tämän päätöksen mukaisesti.

Metropoliitta Arsenin esitys

16

Pyhä Andreas Kreetalaisen katumuskanonin korjauksia

Tausta: Käytössä oleva laitos on loppuun myyty ja siinä on havaittu sisällöllisiä puutteita. Ennen kuin uutta painosta otetaan on tarpeen korjata kyseiset puutteet.

Päätösesitys: Metropoliitta Arseni lähettää korjaukset liturgiselle toimikunnalle, jonka käsittelyn jälkeen korjattu laitos saatetaan piispainkokouksen hyväksyttäväksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

17

Kirjoitusvirheen vuoksi pykälä numero 17 jäi käyttämättä.

Muut asiat

18

- 1) Mikael Muittarin kirje piispainkokoukselle 12.12.2025 (Liite 23)

Piispainkokous totesi lähettävänsä vastineen Mikael Muittarille ja että sihteeri laatii vastineesta vedoksen.

- 2) Pastori Vladimir Sokratilinin kirje piispainkokoukselle 5.1.2026 (Liite 24)

Piispainkokous totesi tehneensä kokouksessaan 3/2024 päätöksen papin toimeen vaadittavan kelpoisuuden hankkimisesta ja kehottaa pastori Sokratilinia toimimaan päätöksen mukaisesti.

- 3) Rovasti Teemu Toivosen kirje piispoille 28.1.2026 (Liite 25)

Piispainkokous totesi palaavansa asiaan seuraavassa kokouksessaan koskien mahdollisia puhujia kansainvälisessä naisten asemaa kirkossa käsittelevässä seminaarissa 1.–3.11.2026.

Keskusteltavat asiat

19

Vuonna 2027 Venäjän Karjalassa (Venäjällä) vietetään Karjalan kastamisen 800 -vuotisjuhlaa (Novgorodin ruhtinaan Jaroslavin määräys kastaa karjalaiset). Keskustellaan, tuleeko Suomen kirkon huomioida kyseistä juhlaa. (Liite 26)

Piispat keskustelivat asiasta ja totesivat tarvitsevansa tarkempia tietoja juhlan taustoista ennen kuin voivat tehdä asiasta päätöksen.

Tiedoksi tulevat asiat

20

- 1) Haminan piispa Sergein toimintakertomus vuodelta 2025 (Liite 27)
- 2) TT Maria Takala-Roszczenkon raportti liturgia.fi-sivuston edistymisestä syksyllä 2025 (Liite 28)
- 3) Arkkimandriitta Mikaelin raportti Euhologion-työryhmän ensimmäisestä kokouksesta 31.12.2025 (Liite 29)

- 4) Olga Heikkilän, Anna Matvejeff-Haapaniemen ja Larissa Qvintus-Petsalon kirje yhdistyksen *Paradosi* perustamisesta (Liite 30)
- 5) Arkkipiispan kanslia on tiedottanut Ekumeeniselle patriarkaatille arkkipiispa emeritus Leon saamasta tuomiosta Pohjois-Karjalan käräjäoikeudessa. Tuomio ei ole lainvoimainen.

Kokouksen päättäminen

21

Puheenjohtaja päätti kokouksen 11:16.

Aika ja paikka alussa mainitut.

Elia

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Mikael Sundkvist

Piispainkokouksen sihteeri